

Népünk júniusi védőszentjei

Június hónapjának több híres védőszentje van, akiknek tisztelete különösen belegyökerezett népünk vallásos lelkivilágába.

Szent Antal (június 13.) tisztelete hazánkban a barokk időkben bontakozik ki igazán és két forrásból táplálkozik. Egyfelől a katolikus délszlávok – talán Padova viszonylagos közelsége miatt is – már ősidőktől fogva nagy tiszteletben részesítették. Amikor pedig Buda felszabadulása után hazánkba vándoroltak, a kultuszt magukkal hozták és a Délvidéken meghonosították. Természetes, hogy főleg a franciskánus kolostorok váltak ki Szent Antal tiszteletének terjesztésével. A bácsi Szent Antal-kápolnát állítólag egy török emeltette hálából, hogy egy barát a Szent nevében meggyógyította fia szemét. A *szabadkai bunyevácoknak*

egyik legnagyobb ünnepe Szent Antal napja, amikor is a barátok udvarára mindenféle állatokat hajtanak ajándékba. Ezeknek egy része a kolostoré, más része pedig a szegényeknek jut.

A hazai Szent Antal-kultusz azonban gazdag ösztönzéseket merített a *Habsburg-barokkból* is. Marco d' Aviano kapucinus szerzetes, aki olyan érdemeket szerzett hazánkban a török uralom alól való felszabadításában, különös tisztelője volt Padova szentjének. Hatására maga Lipót is hűséges hívévé válik Szent Antalnak, a győzelmeket is Mária és Szent József mellett az ő égi közbenjárásának tulajdonítja. A dinasztia jámbor példájára aztán az egész birodalomban, így hazánkban is nagy lendületet vesz a Szent tisztelete.

A nép az orbánc egyik fajtáját, amelyet az anyarozzsal kevert gabona okoz, *Szent Antal tüzésnek* hívja. Ezt Szegeden úgy próbálják gyógyítani, hogy olyan férfival csiholtatnak rá kovából tüzet, akinek Antal a keresztnéve.

Szent Iván (június 24.) napja az esztendő legjelesebb napjai közé tartozik. A *nyári napfordulat* idejét az emberiség már ősidőktől fogva számontartja és igen sok hagyományt fűz hozzá. Minthogy az Egyház ezeket a képzeteket nem tudta híveinek lelkéből kigyomlálni, Keresztelő Szent Jánost tette meg a nap védőszentjévé. hogy az Ő nevében, illetőleg az Ő segítségül hívásával történjék az ünneplés.

A *Szent Iván tűzének*, amelyet a nap előestéjén szoktak országszerte gyújtani: egyfelől tisztító, termékenyítő hivatása volt, másfelől pedig ilyenkor szokták a leányokat és legényeket *összeénekelni*

. A

szentiványi ének

eredeti célzata szerint bizonyára párosító varázslat volt, a kiénekelte leány és legény házasságára irányult. A tűzugrálás alkalmával a tűzbedobott gyümölcsnek, főleg a *szentiványi almának*

, gyógyító erőt tulajdonítanak, sokféle betegség foganatos orvosságának tartják. Az a kedves és naiv hiedelem, hogy ezen a napon a mennyországban Keresztelő Szent János gyümölcsöt osztogat a gyermekeknek. Akinek anyja idelenn már evett, annak azt mondja: te nem kapsz, a te részedet megette anyád!

János és Pál (június 20.) napján az Egyház gyertyát szokott szenteltetni, amelyet a hívek égháború esetén szoktak meggyújtani.

Szent László király (június 27.) váradi nyugvóhelye az egész középkori magyarság előtt nagy tiszteletben állott. Várad, mint búcsújáróhely, Róma kiváltságaival rendelkezett. Szent László fejét a magyar seregek magukkal vitték a hadjáratokba is, hogy győzelemre segítse őket.

Péter és Pál napja (jún. 29.) valamikor a halászoknak volt kedvelt ünnepe.

Forrás: Élet. XXXV. évfolyam 26. szám. 1944. 505.